

skiego brata króla Jana na wyprawie przeciw Tatarom poległego przez matkę zbudowany.

Przemysł, stolica przedtem księstwa ruskiego tego imienia, a potem ziemi (jak opowiada Cellaryusz, pełno mający zamków szlacheckich, dla obrony od inkursyi Tatarów pobudowanych), miasto nad rzeką Sanem, dwóch biskupów łacińskiego i greckiego mieszkanie, jarmarki ma sławne i mieszkańców handlem bawiących się. Zamek królewski na wzgórzu nad miastem panujący, murem niegdyś otoczony i wieżami umocniony; było tu kilka klasztorów oraz kolegium jezuickie. Domy, mówi Cellaryusz, pięknie zbudowane, przydawały ozdoby miastu. R. 986 miasto to jako osadę Słowian do Polski należącego Włodzimierz książę ruski zabrał; 1018 r. Bolesław Chrobry Polsce odzyskał. W zamieszaniach po Mieczysławie II Rusini to miasto powtórnie opanowali. Roku 1070 Bolesław Śmiały po czterotygodniowym oblężeniu miasto dobył, zamek dla braku wody poddać się mu musiał. Roku 1498 Stefan wojewoda wołoski splondrował i spalił, Tatarzy wielokroć razy okolice onego spustoszyli, mianowicie 1623 roku. W tej to ziemi Kazimierz Wielki wiele osad niemieckich lokował, których przemysłne plemię dotąd utrzymuje się handlem i rękodzielami.

Jarosław, nad rzeką Sanem, ludne i handlowne, z zamkiem, założone przez Jana z Melsztyna, opasane murem od Rafała kasztelana przemyskiego 1501 roku. Kolegium tu było niegdyś jezuickie; sławne jarmarki odprawiały się w tem mieście na święto Wniebowzięcia Najśw. Panny; te niegdyś, jak świadczą Łubieński i Piasecki, pierwsze w Europie po frankfortskich nad Menem trzymały miejsce; tu z zachodu kupcy z Włoch i Niemiec, od wschodu i południa z Turków, Rosyi, Persyi, Węgier i Multan oraz całej Polski zjeżdżali się.

W roku 1625 wszczął się w czasie tegoż jarmarku w sam dzień ś. Bartłomieja wpośród drewnianych domów przypadkowy tak wielki pożar, który całe miasto z towarami kupieckimi do 10 milionów złotych ówczesowych, a 40 milionów złotopols. terazniejszych podług tabeli ewaluacyjnej Czackiego szacowanemi, strawił, ludzi

300 przeszło w tym pożarze zginęło; poczuli zapewne tę stratę długo handlujący w Europie, a bojaźń odtań do drewnianych miast polskich zjeżdżania się, oraz stan polityczny naszego kraju, już więcej tak wielkim jar-markom w mieście i kraju naszym na zawsze przeszkodziły. Przypadek ten nieszczęsny wierszem opisał Chlebowski, jak świadczy Bentkowski w historii literatury polskiej na kar. 292, w tomie I. 1656 roku Karol Gustaw z Szwedami to miasto opanował. Puffendorf świadczy o bogactwach i obszerności tego miasta, iż tam całe wojsko szwedzkie utrzymać się mogło.

Oleszyce; w zamku tutejszym umarł Adam Sieniawski hetman wiel. kor. 1716 roku, miejsce to lubił i ogród najpiękniejszy w Polsce założył.

Krasieczyn, piękny nad Sanem zamek, tak go opisał Cellaryusz.

Przeworsk, miasteczko sprzedażą płócien sławne.

Próchnik, zamek między Jarosławiem i Przemyślem.

Łańcut, gdzie pałac w kształt twierdzy niegdy od Stanisława Lubomirskiego wojewody krakowskiego, co po śmierci Chodkiewicza wojnę chocimską ukończył, zbudowany. Szwedzi 1656 roku to miasto opanowali i znacznie ogniem uszkodzili.

Fulsztyn, siedlisko domu Herburtów.

Dobromił, sławne niegdyś drukarnią, która nam się wydaniem dzieł Długosza, lubo nie wszystkich, przysłużyła.

Białoboki, *Sośnica*, *Dombrowa*, *Uhorce*, *Łaski*, zamki szlacheckie dla obrony od napadów tatarskich pobudowane.

Wiśnia, sławne niegdyś sejmikami województwa ruskiego miasto.

Zydaczew, niegdyś miasto stołeczne ziemi tegoż imienia.

Mościska, *Dubiesa*, *Kańczuga*, (po te miasta Stefan wojewoda wołoski kraje polskie za Jana Alberta zniszczył) od Cellaryusza wspomniane.

Samborz, miejsce sławne warzeniem soli, ekonomia niegdyś królów polskich.

Rzeszów, z zamkiem niegdyś pięknym nad Wisłoką,